

OASE ACHTER DE HEG

Verscholen achter een hoge heg ligt een vrolijke tuin met kleurige borders, waar vogels, vlinders en andere insecten zich direct thuisvoelen. Hergebruik en aandacht voor de natuur, dát is het ultieme tuingenieten volgens eigenaren Sonja en Arnold.

TEKST: MARIE TROMP FOTO'S: PETRA BARNHOORN PHOTOGRAPHY

Sonja en Arnold wandelden een paar jaar geleden nietsvermoedend langs een stevig gedateerd huis. Een echte opknapper met een verrassend grote tuin.

“Dáár vielen we voor, we hadden namelijk helemaal niet de behoefte om te verhuizen. Maar die tuin gaf de doorslag.”

Hun vorige tuin was ook ontworpen door Marion Ruigrok van MQM Tuinontwerp, het voelde logisch om haar weer te vragen voor het ontwerp en een uitgekiend beplantingsplan. “We hadden wel wat wensen, we zijn bijvoorbeeld erg van het hergebruik. Zo zitten wij in elkaar, we gooien niet zomaar iets weg. We wilden de volwassen heesters uit deze tuin, zoals een metershoge winterbloeiende *Viburnum bodnantense* ‘Dawn’, hortensia, *Mahonia* (een bijentrekker!) en een prachtige grijsbladige olijfwilg *Elaeagnus ebbingei*, behouden. Ze zijn opgenomen in het ontwerp, net zoals de wintergroene ligusterhaag. We zitten hier op een kilometer van de kust, dus het waait hier vaak stevig. De heg breekt de wind, erachter zitten we heerlijk in de luvte’.

EILAND VAN BLOEMEN

Het voormalige grasveld transformeerde naar een graspad, dat nu door de tuin slingert en steeds in breedte varieert. Sonja en Arnold raakten geïnspireerd door een bezoek aan Engelse tuinen, waar ze zagen hoe mooi de borders oprijzen naast een graspad. Middenin ligt een eiland van bloemen, met een duidelijke opbouw: lage vaste planten langs de randen, hoge in het midden. Sonja houdt van kleur. “Oranje

6 Tips om droge grond te verbeteren

Water zakt snel weg in zandgrond en de grond droogt snel uit. Om het regenwater vast te houden voor droge periodes pakt Marion van MQM tuinontwerp het zo aan:

- 1** Meng al bij de aanleg van een border een dikke laag compost door de bodem.
- 2** Breng een dikke laag compost aan elk voorjaar, dit zorgt voor voeding en werkt als een spons; het houdt regenwater vast.
- 3** Maak paden van klinkers of keien met kleine voegen, het regenwater zakt hierdoor snel weg in de grond.
- 4** Zorg ervoor dat de grond volledig begroeid is met planten, zo droogt deze minder snel uit in de felle zon.
- 5** Stem je plantkeuze af op de grondsoort en standplaats.
- 6** Koppel de regenpijp af en laat hem in de tuin uitstromen.

met roze; heerlijk! Hier vind je geen borders op kleur, maar vrijwel het hele jaar door bloeit hier van alles in felle kleuren, afgeblust met wuivende siergrassen.”

Een geslaagde bonte combinatie is de bruinrode *Helenium* ‘Moerheim Beauty’ naast gele daglelie *Hemerocallis* ‘Stella de Oro’ en donkerrode schildpadbloem *Penstemon* ‘Schoenholzeri’. Ontwerper Marion voegde ook siergrassen toe. De wintergroene *Carex*, wuivende *Panicum* en de pluimpjes van lampenpoetsergras *Pennisetum alopecuroides* ‘Hameln’ geven in de winter nog structuur aan de tuin.

KLEUR EN VROLIJKHEID

Sonja is dol op eenjarigen. Op haar verzoek liet de tuinontwerper gaten open in de borders, waar bloembollen en later

eenjarige hoge bloemen, zoals cosmea en zonnebloemen geplant worden. “Ik heb nu de dahlia’s ontdekt, die geven zoveel kleur en vrolijkheid en bloeien zo lang! Ook *Canna* met zijn grote bladeren en late bloei gebruik ik steeds meer.”

Om hoogte te creëren én om vogels aan te trekken, voegde Marion besdragende bomen toe: meidoorn, sierappel en lijsterbes. Arnold hangt vetbollen, pinda’s en vogelvoer in de sierappel, de vogels weten de lekkernijen inmiddels goed te vinden. De ligusterheg die rondom de tuin staat, biedt schuilplaatsen aan grote groepen mussen.

EEN RIJK DIERENLEVEN

De tuin van Sonja en Arnold trekt veel insecten en vogels aan. Het stel heeft er oog voor en doet mee met verschillende

SONJA: 'EVEN DE TUIN IN, DE ZON EN DE WIND VOELEN, LUISTEREN NAAR DE VOGELS EN GENIETEN VAN DE VELE KLEUREN; HET ZET AL MIJN ZINTUIGEN OPEN.'

WEINIG ONDERHOUD

Bij het tuinonderhoud werken Sonja en Arnold graag met de kringloop. Het afgefallen blad wordt over de borders verdeeld. Wormen en andere bodemdierjes maken het blad fijn en dit wordt een mooie humuslaag. De vaste planten en grassen knipt Arnold pas in het voorjaar af. De takken knipt hij kort en laat hij composteren. Vervolgens dekt hij de bodem af met een 10 cm dikke laag compost. "Regenwater zakt weg in de bodem en de compostlaag zorgt ervoor dat de bodem niet uitdroogt. Dat dit werkt, werd duidelijk zichtbaar tijdens de warme zomers." In het voorjaar krijgt het gras een oppepper van organische gazonstartmest. Arnold ziet meteen als hij een stukje overslaat bij het strooien; deze stukken blijven flets van kleur, door de magnesium in de mest trekt er binnen een week een groen waas over het gazon.

ZAAIEN IN DE SERRE

Vanuit de keuken kijken de tuineigenaren zo de tuin in. Die keuken is nog in de oude staat, want het paar investeerde liever in de tuin. En in een serre, want die kreeg wél voorrang op een nieuwe keuken. Sonja: "We zitten er niet vaak hoor, de ruimte is bedoeld om dahlia's in voor te trekken,

eenjarigen te zaaien en planten te overwinteren. En om planten op te lappen die uitgebloeid zijn. Buren zetten vaak planten bij me neer die uitgebloeid zijn; ik knap ze weer op. De hortensia in pot is ook een afdanker uit de buurt. Ik heb er lol aan om hem weer op te laten bloeien."

GEEN ECHT TERRAS

Een echt terras met een tuinset of luxe buitenkeuken stond niet genoemd op de wensenlijst. "Dat gaat allemaal van de tuin af", vindt Arnold. "We hebben wel lichtgewicht draadstoelen die we op het gras zetten en steeds verplaatsen." De tuin ligt op het zuidwesten, dus er is altijd wel een plek in de zon. Al kiezen we meestal voor een schaduwplekje. Het leuke is dat ik zo steeds een ander uitzicht op de tuin heb." Sonja is mantelzorger. Een loopje door de tuin maakt haar hoofd leeg. "Het zorgen kost me veel energie. Even de tuin in, de zon en de wind voelen, luisteren naar de vogels en genieten van de vele kleuren; het zet al mijn zintuigen open. Ik laad dan echt op en daarna kan ik er weer tegen."

DEZE TUIN WERD ONTWERPEN DOOR MARION RUIGROK VAN MQM TUINONTWERPEN IN DELFT, WWW.MQM.NL

- 1 *Thalictrum flavum* subsp. *glaucum* (ruit)
- 2 *Euonymus alatus* 'Compactus' (kardinaalsmuts)
- 3 *Centranthus ruber* (rode spoorbloem)
- 4 *Penstemon* 'Schoenholzeri' (schildpaddbloem)
- 5 *Geranium* 'Gerwat' of 'Roizanne' (ooievaarsbek)
- 6 *Hemerocallis* 'Stella de Oro' (daglelie)
- 7 *Alchemilla mollis* (vrouwenmantel)
- 8 *Gladiolus* (gladiool)
- 9 *Canna indica* (Indisch bloemriet)
- 10 *Salvia nemorosa* 'Caradonna' (bossalie)
- 11 *Panicum virgatum* (vingergras)
- 12 *Geranium* 'Anne Thomson' (ooievaarsbek)
- 13 *Cotinus coggygria* 'Royal Purple' (pruikenboom)

tuintellingen, zoals de vlindertelling, bijentelling en vogeltelling. Samen zitten ze dan klaar met een telkaart. "Zo ontdekken we steeds meer. In onze gevel zitten bijvoorbeeld nog gaten die de vorige eigenaar erin boorde. Metselbijen legden hier hun eitjes in, daar heb ik geen insectenhotel voor nodig." Het verschil tussen een steenhommel en een tuinhommel is inmiddels geen probleem meer. "We hebben er echt lol in, onbekende soorten opzoeken via zoekkaarten of op internet. We ontdekken ook veel nachtvlinders, die komen vooral op de tabaksplanten af. Om die reden hebben we ook geen tuinverlichting,

dat brengt ze in de war. Nachtvlinders komen af op de witte bloemen en geuren. Daar ga ik nu meer planten op uitzoeken." Voor de egels stapelde Sonja een muurtje van cobblestones, die waren over na de tuinrenovatie. Eronder overwintert nu een egel. Een smal paadje van hergebruikte betonkeien leidt naar een ruim kippenhok met ren. "Kippen eten de onkruiden op die ik uit de moestuin wiede", glundert Arnold. "Verder krijgen ze natuurlijk ook kippenvoer, maar ze krabben en scharrelen lekker tussen de onkruiden en het groenteafval door. Zo blijven ze actief en is mijn onkruid mooi opgeruimd."

Acanthus mollis

Tips voor meer leven in de tuin

- 1 Snoei de vaste planten pas af in het voorjaar. De uitgebloeide planten zijn mooi in de winter en bieden een schuilplaats aan overwinterende insecten.
- 2 Hoe vaker je kijkt, hoe meer je ziet. Je leert je tuin kennen door veel te kijken, zaailingen van onkruiden én van gewenste planten te herkennen.
- 3 Plant bloembollen tussen de vaste planten. Als ze afgestorven zijn in mei, plant je op dezelfde plek zelfgekweekte eenjarigen.
- 4 Plant struiken en bomen met bessen, ze trekken vogels aan.